

УДК:619:618.19-002:636.22/.28

ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ БІОГЕЛЬ-10 НА МІКРОФЛОРУ СЕКРЕТУ ВИМЕНІ КОРІВ, ХВОРИХ НА МАСТИТ В ПІСЛЯРОДОВОМУ ПЕРІОДІ

Розум Є.Є.

Одеський державний аграрний університет

В науковій статті наведені дані про вплив протимаститного та протиендометритного засобу Біогель-10 на мікрофлору вимені у корів, хворих на мастит в післяродовому періоді.

Встановлено, що Біогель-10 має бактерицидну дію по відношенню до патогенних стрептококів і стафілококів, що призводять до запалення молочної залози в післяродовому періоді.

Ключові слова: секрет вимені, мікрофлора, мастит, Біогель-10

Вступ. Переважна більшість наукових досліджень і розробок у галузі молочного скотарства спрямована на збереження здоров'я та молочної продуктивності корів. Серед незаразних захворювань корів найбільше поширення мають хвороби молочної залози, зокрема мастит.

Хвороби молочної залози широко розповсюджені і складають біля 15% від усіх незаразних захворювань, але однією із основних проблем молочного скотарства є захворювання молочної залози запального характеру. Мастит досить розповсюджене захворювання, що уражає значне поголів'я корів [1,2].

На сучасному етапі розвитку тваринництва не існує жодної ферми, яку б не оминула проблема маститу. За даними Міжнародної молочної федерації щорічно хворіють на мастит біля 25% корів, а за даними Європейської асоціації тваринників, дана патологія поширена в усіх країнах з розвиненим молочним скотарством і спостерігається тенденція до її зростання. Мастит завдає вагомих економічних збитків господарствам і власникам молочної худоби, створює реальну небезпеку для здоров'я людей, зокрема дітей [4].

Якість та безпека молока залишається глобальною проблемою в зв'язку з захворюванням молочної залози, первинною причиною якого являється інфікування вим'я деякими мікроорганізмами. Мастит являється поліетіологічним захворюванням, але серед причин, які викликають захворювання на мастит особливу увагу приділяють біологічному фактору, оскільки на його долю припадає біля 85% усіх випадків маститів. Виявлено понад 90 видів мікроорганізмів, мікоплазм та грибів, які можуть викликати мастит [5].

Мастит сприяє виникненню ряду акушерських і гінекологічних хвороб, а також неплідності самок. Це пояснюється анатомічною і функціональною будовою молочної залози та статевих органів.

Для лікування маститів бактеріальної етіології на сучасному етапі використовують антибактеріальні препарати широкого спектру дії, а також протимікробні препарати пролонгованої дії. Сьогодні пропонується значний вибір антибіотиків, з різними методами введення їх до організму. В останні роки для лікування маститу корів запропоновані нові комплексні препарати як зарубіжного, так і вітчизняного виробництва. Серед цих препаратів широко використовуються у практиці бровамаст МД, 2Д, декамаст, мастоміцин, мастіет-форте, мультимаст, клоксамаст, сінулокс, кобактан та ін. [3,6].

Проте стабільно високої ефективності жоден з препаратів не приносить, оскільки з часом патогенні чинники стають резистентними до дії антибіотиків.

У зв'язку з вищезазначеним актуальним є вивчення впливу комплексного протимаститного і протиендометритного препарату Біогель-10 на мікрофлору секрету вимені корів, хворих на мастит в післяродовому періоді.

Матеріал і методи досліджень. Дослідження були проведені в умовах КСП ім. А.В. Трофімова Овідіопольського району Одеської області та Одеській обласній державній лабораторії ветеринарної медицини.

Діагностику клінічно виражених маститів у корів проводили комплексно. До комплексу діагностичних досліджень відносили: збір анамнезу, загальне клінічне дослідження вим'я з пробним видоюваннями молока (секрету). Клінічне дослідження вим'я проводили до і після доїння.

Діагностику субклінічного маститу проводили шляхом дослідження молока (секрету) за допомогою швидких діагностичних мастит тестів: індикаторів КЕНО-ТЕСТ Бельгійського виробництва. Бактеріологічним дослідженням секрету молочної залози визначали наявність патогенної мікрофлори.

Для лікування корів, хворих на гнійно-катаральний мастит після родів застосовували комплексний протимаститний і протиендометритний засіб Біогель-10, що містить прополіс. Біогель-10 рекомендовано використовувати при різних формах маститу та ендометриту у всіх свійських тваринах, викликаних стрептококами і стафілококами у післяродовому періоді.

Дослід проводили на коровах, хворих на гнійно-катаральний мастит. Лікування хворих корів проводили сучасним комплексним препаратом – Біогель-10 в дозі 10мл в кожную уражену чверть вимені. Препарат вводили внутрішньоцистернально один раз на добу до повного одужання.

Ефективність антимікробної та антиадгезивної дії біогелю-10 визначали за відсотком одужавших корів за певний період часу, а також кількістю знову

захворілих із числа підданих лікуванню. З цією метою нами було проведено бактеріологічне дослідження секрету молочної залози через 3, 15 і 30 діб після введення препарату.

Результати досліджень. Основними напрямками щодо зниження економічного збитку, який наноситься маститами, є проведенням профілактичних заходів, що мають на меті ліквідацію сприяючих до захворювання на мастит факторів. Одним з найважливіших факторів захворювання корів на мастит вважається інфікування вимені патогенною мікрофлорою. Дані про мікрофлору з секрету молочної залози при маститах корів представлені в табл. 1.

Таблиця 1.

Результати бактеріологічного дослідження секрету з молочної залози корів, хворих на мастит, до введення Біогель-10

Господарство	Хворі тварини		При бактеріологічному дослідженні виділено штамів, n/%		
	Всього корів	Уражених чвертей	Стафілококи	Стрептококи	Стафілококи і стрептококи
КСП ім. А.В. Трофімова	42	76	56/71,7	11/16,7	9/11,6

З даних таблиці видно, що в молочних комплексах при маститах корів виділяються стафілококи (71,7%), стрептококи (16,7%) і змішані культури (11,6%). Для ліквідації маститів ми прагнули знищити існуючу інфекцію у вимені за допомогою антибактеріальних препаратів.

Дані таблиці 2 показують, що Біогель-10 володіє бактерицидною дією на мікрофлору вимені. При інтрацистернальному його введенні частота виділення мікрофлори знизилася - через 3 доби на 33,3% уражених чвертей, а через 15 діб на 58,4%.

Стафілококи виявилися більш чутливими до препарату. При введенні його інтрацистернально частота виділення стафілококів із уражених маститом чвертей вимені знизилася через 3 доби на 23,4% і через 15 діб на 43,4% в порівнянні з попереднім станом.

У тих випадках, коли з секрету уражених маститом чвертей вимені була виділена змішана мікрофлора (стафілококи і стрептококи), Біогель-10 знижував їх вміст до 4,9 - 6,6% відповідно.

Особливої уваги, заслуговує аналіз результатів бактеріологічних досліджень секрету молочної залози, проведених через місяць після введення препарату. З даних табл. 2 видно, що частота виділення стафілококів значно

збільшилася (на 35%) у порівнянні з отриманими даними на 15 добу. На противагу стафілококам, виділення стрептококів знизилося на 5,0%. Чисті культури стафілококів виділялися з секрету вимені навіть від тих тварин, у яких спочатку були стрептококи або змішані культури. Таке явище ймовірно, пов'язано з тим, що стафілококи більш резистентні до негативних факторів зовнішнього середовища в порівнянні зі стрептококами.

З числа одужавших корів після застосування Біогель-10 повторне інфікування молочної залози патогенною мікрофлорою спостерігалось через місяць після лікування в 13,3% випадків.

Під час проведення ранньої акушерської диспансеризації на 5-7 -у та 14-16-у добу після отелення не було діагностовано жодного випадку післяродових ускладнень.

Таблиця 2

Результати бактеріологічного дослідження секрету вимені корів, хворих на мастит, після застосування препарату Біогель-10

Кількість тварин	Виділено мікрофлори, чвертей/%												Кількість корів, які дали позитивну реакцію з Кено-Тест		
	до введення препарату			через 3 доби				через 15 днів				через 1 місяць			
	стафілококи	стрептококи	стафілококи	стрептококи	стафілококи	стрептококи	стафілококи	стрептококи	стафілококи	стрептококи	стафілококи	стрептококи		стафілококи	стрептококи
42	56/ 71,7	11/ 16,7	9/ 11,6	29/ 48,3	7/ 11,7	4/ 6,7	17/ 28, 3	5/ 8,3	3/ 5,0	22/ 36,7	2/ 3,3	3/ 5,0	8/13,3		

Висновки.

1. Протимаститний і протиендометритний препарат Біогель-10 має бактерицидну дію по відношенню до патогенних стрептококів і стафілококів, що призводять до запалення молочної залози в післяродовому періоді.
2. Бактерицидна дія препарату Біогель-10 більш виражена по відношенню до стафілококів, що сприяло ліквідації маститів у 43,4% чвертей вимені корів, хворих після родів на гнійно-катаральний мастит.
3. Комплексний препарат Біогель-10 є ефективним засобом профілактики післяродових ускладнень у корів.

Список літератури.

1. Головка А., Вечтомов В., Гужвинская С. та ін. Етіопатогенез маститів та засоби їх терапії у корів. // Ветеринарна медицина України.-2011-№11-С.20-21.
2. Міщенко М.Д. Мастити-діагностика, лікування, профілактика. //Ветеринарна медицина України.-2008-№1-С.39-40.
3. Недашківській С., Лотоцький М. Застосування доступних засобів лікування маститів у корів.//Ветеринарна медицина України.-2007-№3-С.13.
4. Пасічник В., Шелест Є., Кондрацький С. Вплив субклінічних маститів на захворюваність телят.//Ветеринарна медицина України-1996-№8-С.20-21.
5. Хомін С., Стефанік В., Дмитрів О. Окремі аспекти патогенезу маститу в корів.//Ветеринарна медицина України.-2008-№10-С.27-28.
6. Ярошно Я, Красівський А., Івченко В. Ефективність комплексних антибактеріальних препаратів при лікуванні високопродуктивних корів, хворих на мастит //Ветеринарна медицина України.-2008-№5-С.19-21.

Влияние препарата Биогель-10 на микрофлору секрета вымени коров, больных маститом в послеродовом периоде. Розум Є.Є.

В научной статье приведены данные по изучению влияния противомаститного и противозендометритного препарата Биогель-10 на микрофлору вымени коров, больных на мастит в послеродовом периоде. Установлено, что Биогель-10 оказывает бактерицидное действие в отношении патогенных стрептококков и стафилококков.

Ключевые слова: секрет вымени, микрофлора, мастит, Биогель-10

The influence of the drug Biogel-10 on the microflora secret vimeni cows with mastitis in the postpartum period. Rozum Є.Є.

In the scientific article data on the effect of the drug antiendometritis and antimastitis Biogel-10 on the micro flora of the udder of cows suffering from mastitis on the postpartum period. Found that 10 Byogel bactericidal effect against pathogenic streptococci and staphylococci.

Keywords: secret udder micro flora, mastitis, Biogel-10